

ВИСНОВОК

**про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів
дисертаційної роботи Земцова Сергія Борисовича
на тему: «Економічний механізм діяльності роздрібного інвестора на
фондовому ринку в умовах цифровізації»,
що подана на здобуття наукового ступеня доктора філософії
за спеціальністю 051 «Економіка»**

Дисертаційна робота Земцова Сергія Борисовича на тему: «Економічний механізм діяльності роздрібного інвестора на фондовому ринку в умовах цифровізації» була розглянута на розширеному науковому семінарі, який був проведений 29 квітня 2026 року на базі кафедри економіки та фінансів, відповідно до Наказу № 22п-1 від 29 квітня 2026 року та Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року № 44, з метою надання висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації Земцова Сергія Борисовича.

Результати проведення та обговорення презентації результатів дисертації Земцова Сергія Борисовича на вище згаданому семінарі відображаються у цьому висновку.

1. Актуальність теми дослідження. На сучасному етапі розвитку фінансових ринків відбувається суттєве посилення ролі роздрібного інвестора як активного учасника процесів акумуляції, перерозподілу та спрямування капіталу. Зростання значення роздрібного інвестування є результатом одночасної дії кількох чинників. Насамперед, цифрові фінансові технології зменшили транзакційні витрати і розширили технічний доступ населення до фондових інструментів. Глобальні кризові явища, інфляційні процеси та нестабільність традиційних форм заощадження посилили потребу домогосподарств у диверсифікації фінансових активів. Розвиток біржових

фондів, акцій, автоматизованих модельних портфельів і мобільних сервісів змінив сприйняття фондового ринку як виключно професійного середовища. Водночас зазначені процеси супроводжуються зростанням поведінкових ризиків, інформаційної асиметрії, надмірної торговельної активності, залежності від цифрових інтерфейсів і складності оцінювання фактичної ефективності інвестиційних рішень.

У цьому контексті дослідження економічного механізму діяльності роздрібного інвестора в українських реаліях має особливу наукову і практичну значущість. Фондовий ринок України функціонує в умовах воєнного стану, валютних обмежень, макрофінансової нестабільності, обмеженої ліквідності корпоративного сегмента, недостатньої глибини біржової інфраструктури та потреби у формуванні внутрішніх джерел фінансування повоєнного відновлення. За таких умов заощадження домогосподарств можуть стати важливим ресурсом підтримки державних, муніципальних, корпоративних та інфраструктурних інвестиційних процесів, проте їх трансформація у довгостроковий капітал потребує належного інституційного, регуляторного, цифрового та освітнього забезпечення.

Вагома участь фізичних осіб у діяльності фондового ринку України залишається обмеженою і значною мірою концентрується навколо облігацій внутрішньої державної позики, які виконують функцію найзрозумілішого й регульованого інструмента входження населення у ринок капіталу. Така концентрація є позитивною, оскільки формує початковий досвід інвестування, сприяє мобілізації внутрішнього фінансового ресурсу та підвищує роль населення у фінансуванні державних потреб. Однак вона не забезпечує повноцінної портфельної диверсифікації, не розв'язує проблеми слабкості корпоративного сегменту, не формує достатнього рівня довіри до фондового ринку і не усуває структурних обмежень фінансової інклюзії.

Таким чином, актуальність теми дисертаційного дослідження Земцова Сергія Борисовича полягає у теоретичному узагальненні та вирішенні науково-практичного завдання щодо обґрунтування підходів до підвищення

ефективності економічного механізму діяльності роздрібного інвестора на фондовому ринку в умовах цифровізації.

Запропоноване дослідження має високу наукову та практичну значущість, його наукові положення, отримані висновки й розроблені рекомендації можуть бути використані для підвищення ефективності діяльності роздрібного інвестора при одночасному вирішенні питання підвищенні якості фінансового життя. Запропоновані підходи допоможуть інвесторам, роздрібним учасникам фондового ринку орієнтуватися в умовах зростаючої невизначеності й глобальної кризи, а також визначати пріоритетні напрями інвестування з урахуванням інституційних обмежень і розуміння засад роботи з фінансовими активами. Формування дієвого економічного механізму діяльності роздрібного інвестора на фондовому ринку з урахуванням цифровізації, євроінтеграції, ринкової волатильності, воєнно-посткризових обмежень є підґрунтям для створення внутрішньої інвестиційної бази та розробки комплексної стратегії повоєнного відновлення економіки України.

2. Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами. Дисертаційну роботу виконано у відповідності з планом наукових досліджень Університету «КРОК» здійснених за темами: «Національна економіка та економіки галузевих ринків в умовах інституційної невизначеності» (реєстраційний номер 0120U100086) та «Напрями трансформації національної фінансової системи в економічному циклі», (реєстраційний номер 0123U102899), де автором здійснено теоретичне обґрунтування ролі роздрібного інвестора як структурного елемента фінансової системи та каналу трансформації заощаджень домогосподарств в інвестиційні ресурси, сформовано концептуальні засади економічного механізму його діяльності на фондовому ринку, удосконалено підходи до оцінювання ефективності інвестиційних рішень з урахуванням інституційних, поведінкових, цифрових і мікроструктурних чинників, а також обґрунтовано напрями удосконалення такого механізму в контексті євроінтеграції, фінансової інклюзії, цифровізації та потреб повоєнного відновлення національної економіки України.

3. Формулювання наукового завдання, нове вирішення якого одержано в дисертації. Метою дисертаційної роботи є обґрунтування теоретико-методичних засад і розробка науково-практичних рекомендацій щодо формування та удосконалення економічного механізму діяльності роздрібного інвестора на фондовому ринку з урахуванням цифрової трансформації, поведінкових чинників, інституційного середовища, ринкової волатильності, євроінтеграційного розвитку фінансової системи та потреб повоєнного відновлення економіки України.

Для досягнення зазначеної мети були поставлені й вирішені такі наукові завдання:

- провести теоретичне узагальнення еволюції поняття «роздрібний інвестор», уточнити його економічну природу, функціональні характеристики та роль у сучасній структурі фондового ринку;

- обґрунтувати структурно-логічну модель економічного механізму діяльності роздрібного інвестора, визначивши його складові, взаємозв'язки та циклічну логіку прийняття інвестиційних рішень;

- дослідити методичні підходи до оцінювання ефективності діяльності роздрібного інвестора у структурі сучасного фондового ринку з урахуванням ризику, дохідності, витрат, поведінкових і мікроструктурних чинників;

- проаналізувати інституційну архітектуру та регуляторне забезпечення доступу роздрібних інвесторів до фондового ринку України у порівнянні з міжнародною та європейською практиками;

- дослідити інвестиційні стратегії та профілі роздрібних інвесторів, визначити можливості адаптивного управління портфелем;

- здійснити діагностику ефективності функціонування економічного механізму роздрібного інвестора в умовах ринкової волатильності, обмежень і ризиків;

- обґрунтувати напрями оптимізації інструментарію управління ризиками та дохідністю в діяльності роздрібного інвестора на фондовому ринку України;

- розробити підходи до удосконалення інституційного забезпечення та фінансової інклюзії роздрібного інвестора на фондовому ринку України;

- сформувати національну модель економічного механізму роздрібного інвестора в умовах цифровізації та посткризового відновлення.

Об'єктом дослідження є процес діяльності роздрібного інвестора на фондовому ринку в умовах цифровізації, ринкової волатильності, інституційної трансформації та повоєнного відновлення економіки України.

Предметом дослідження є теоретико-методичні та прикладні засади формування, реалізації та удосконалення економічного механізму діяльності роздрібного інвестора на фондовому ринку.

Наукове завдання полягає у теоретичному обґрунтуванні, поглибленні методичних засад та розвитку науково-практичних підходів до формування і функціонування економічного механізму діяльності роздрібного інвестора на фондовому ринку в умовах ринкової волатильності, інституційної невизначеності, цифровізації та повоєнного відновлення економіки України..

4. Наукова новизна отриманих результатів. У дисертації **вперше розроблено авторську методіку ідентифікації та економічної обробки значних обсягів ордерів за даними Level II**, яка передбачає визначення типового рівня ліквідності, коефіцієнтів значущості ордерів, зон концентрації ліквідності, локального дисбалансу попиту і пропозиції, відстані до mid-price та часової стійкості сигналу як тактичного аналітичного фільтра для роздрібного інвестора; **удосконалено: теоретико-методичний підхід до визначення економічного механізму діяльності роздрібного інвестора**, що, на відміну від існуючих підходів, трактується не як сукупність окремих інвестиційних дій, а як адаптивна система взаємодії інституційного середовища, поведінкових характеристик інвестора, цифрової інфраструктури, регуляторного захисту та механізмів управління ризиками, що дозволило обґрунтувати цілісну логіку

функціонування роздрібного інвестора на сучасному фондовому ринку; *структурно-логічну модель економічного механізму діяльності роздрібного інвестора шляхом інтеграції мотиваційного, ресурсного, інструментального, портфельного, інституційного, регуляторного, інформаційно-технологічного та поведінкового компонентів*, що, на відміну від існуючих моделей, дозволило розкрити циклічний процес трансформації заощаджень домогосподарств в інвестиційний портфель і визначити взаємозв'язки між ресурсною базою, інвестиційними рішеннями, ринковими інструментами та результатами інвестиційної діяльності; *методичний підхід до оцінювання ефективності діяльності роздрібного інвестора*, що, на відміну від існуючих підходів, доповнює класичні показники доходності та ризику розширеним показником ROI*, який враховує транзакційні витрати, податкове навантаження, валютні й конвертаційні витрати, втрати ліквідності та інформаційно-часові витрати інвестора, що дозволило підвищити точність оцінювання реальної результативності інвестиційної діяльності роздрібного інвестора; *підхід до аналізу інституційного середовища роздрібного інвестування шляхом поєднання компаративної оцінки української, європейської та американської практик регулювання з визначенням євроінтеграційного регуляторного фільтра*, що, на відміну від існуючих підходів, охоплює класифікацію клієнтів, оцінювання придатності інвестиційних послуг і фінансових інструментів для клієнта, механізми управління фінансовими продуктами, розкриття ризиків і механізми захисту клієнтських активів, що дозволило обґрунтувати напрями адаптації українського фондового ринку до міжнародних стандартів захисту роздрібного інвестора; *підхід до управління ризиками та доходністю портфеля роздрібного інвестора шляхом формування адаптивної моделі*, що, на відміну від існуючих підходів, поєднує захисне ядро на основі ОВДП і ліквідного резерву, диверсифікаційний блок, цифрово-аналітичний моніторинг, правила календарного або порогового ребалансування та поведінкові запобіжники від імпульсивних операцій, що дозволило обґрунтувати практичний інструментарій підвищення стійкості портфеля в умовах волатильності, валютних,

інституційних і воєнних ризиків; **отримали подальший розвиток:** *концептуальне трактування роздрібного інвестора як квазі-інституційного сегменту фондового ринку шляхом поєднання індивідуальної природи прийняття інвестиційних рішень із можливістю сукупного системного впливу роздрібних інвесторів на ліквідність, волатильність, попит на фінансові інструменти та короткострокову цінову динаміку в умовах цифровізації, що дозволило уточнити економічну природу та функціональну роль роздрібного інвестора у сучасній структурі фондового ринку; класифікація інвестиційних стратегій та профілів роздрібних інвесторів шляхом її розширення з урахуванням ризик-апетиту, інвестиційного горизонту, рівня фінансової і цифрової грамотності, поведінкових патернів, доступності інвестиційних інструментів та ступеня використання цифрово-аналітичної підтримки, що дозволило виокремити консервативно-захисну, раціонально-диверсифіковану, спекулятивно-імпульсивну, алгоритмічно-підтриману і гібридно-адаптивну стратегії роздрібного інвестування; національно орієнтована модель економічного механізму роздрібного інвестора в умовах посткризового відновлення шляхом поєднання регуляторно-захисного, фіскально-стимулюючого, цифрово-інфраструктурного, освітньо-поведінкового, продуктово-ринкового та відновлювально-інвестиційного компонентів, що дозволило сформулювати науково-практичні рекомендації щодо запровадження індивідуального інвестиційного рахунку, цифрового контуру доступу до фондового ринку, дистанційної ідентифікації, освітніх модулів, стандартизованого розкриття витрат і ризиків та інструментів спрямування частини роздрібного капіталу на фінансування повоєнного відновлення України.*

5. Обґрунтованість і достовірність наукових положень, висновків і рекомендацій, які захищаються. Обґрунтованість і достовірність наукових положень, висновків і рекомендацій, що захищаються, забезпечується використанням сучасних положень економічної теорії, зокрема макроекономічного, фінансового та інституційного підходів до аналізу

діяльності роздрібних інвесторів та розвитку фондового ринку, його ролі в економічному зростанні. У процесі виконання дослідження застосовано сукупність загальнонаукових і спеціальних методів, положення фінансової економіки, портфельної теорії, теорії ринкової мікроструктури, поведінкових фінансів, інституційного аналізу та концептуальних засад фінансів домогосподарств., що дозволило забезпечити цілісність дослідження та досягти поставленої мети і завдань. Достовірність наукових результатів підтверджується логічною узгодженістю обраної методології, комплексним застосуванням методів дослідження, використанням статистичних даних і аналітичних матеріалів, а також апробацією отриманих результатів у наукових публікаціях і практичних рекомендаціях, спрямованих на вдосконалення діяльності роздрібних інвесторів на фондовому ринку в умовах цифровізації.

Методологічну основу дисертаційної роботи становить сукупність методів наукового пізнання, використання яких забезпечило системне дослідження економічного механізму діяльності роздрібною інвестора на фондовому ринку. У підрозділі 1.1 використано *діалектичний, історико-логічний, порівняльний методи, методи аналізу, синтезу, індукції, дедукції, абстрагування та наукового узагальнення*. Їх застосування дало змогу систематизувати еволюцію поняття «роздрібний інвестор», уточнити його економічний зміст, визначити трансформацію ролі фізичних осіб у фондовому ринку та обґрунтувати доцільність виокремлення квазі-інституційного сегмента роздрібних інвесторів. У підрозділі 1.2 застосовано *системний підхід, структурно-функціональний аналіз, логічне моделювання та метод структурно-логічної інтерпретації*. Це дозволило сформувати модель економічного механізму діяльності роздрібною інвестора як динамічної багаторівневої системи, що поєднує мотиваційний, ресурсний, інструментальний, портфельний, інституційний, регуляторний, інформаційно-технологічний і поведінковий компоненти. У підрозділі 1.3 використано *методи фінансового аналізу, портфельної оцінки, поведінкового аналізу, економіко-статистичного узагальнення та мікроструктурної інтерпретації ринкових*

даних. Застосування цих методів дозволило обґрунтувати багатовимірну систему оцінювання ефективності діяльності роздрібного інвестора, що враховує абсолютну й відносну дохідність, ризик-скориговані показники, транзакційні та податкові витрати, ліквідність, поведінкові відхилення і дані книги заявок Level II. У підрозділі 2.1 застосовано *інституційний, компаративний, нормативно-правовий і структурний аналіз*. Це дало змогу зіставити українське регуляторне середовище з практиками ЄС і США, визначити бар'єри доступу фізичних осіб до фондового ринку, розкрити роль брокерів, бірж, депозитаріїв, банківських каналів, міжнародних платформ і валютно-податкових обмежень у реалізації економічного механізму роздрібного інвестора. У підрозділі 2.2 використано методи *класифікації, типологізації, поведінкового аналізу, портфельного аналізу та сценарного узагальнення*. Їх поєднання дозволило сформувавши типологію інвестиційних стратегій і профілів роздрібних інвесторів, розмежувати консервативно-захисну, раціонально-диверсифіковану, спекулятивно-імпульсивну, алгоритмічно-підтриману та гібридно-адаптивну моделі поведінки. У підрозділі 2.3 використано методи *діагностичного, економічного, економіко-статистичного, порівняльного та мікроструктурного аналізу*. Особливе значення мало застосування розширеного показника ROI*, що враховує транзакційні витрати, податкове навантаження, валютні витрати, ліквідність та інформаційно-часові витрати, а також апробація авторського підходу до ідентифікації значних обсягів ордерів за даними Level II. У підрозділі 3.1 застосовано методи *економічного моделювання, сценарного планування, портфельної оптимізації, поведінкової корекції та логічного узагальнення*. Це дозволило обґрунтувати адаптивну модель управління ризиками та дохідністю портфеля роздрібного інвестора, яка поєднує захисне ядро, диверсифікаційний блок, цифровий моніторинг, правила ребалансування і тактичний аналітичний фільтр на основі Level II. У підрозділі 3.2 використано *інституційний аналіз, методи проектування фінансової інклюзії, компаративний аналіз міжнародних цифрових платформ і нормативне моделювання*. Це дало змогу обґрунтувати

цифровий контур фінансової інклюзії, концепцію індивідуального інвестиційного рахунку, інтеграцію дистанційної ідентифікації, освітніх модулів, оцінки придатності фінансового продукту, попередження про ризики і аналітичних інструментів у систему роздрібного інвестування. У підрозділі 3.3 застосовано методи *системного синтезу, концептуального моделювання, сценарного аналізу і наукового узагальнення*. Їх використання забезпечило формування національної моделі економічного механізму роздрібного інвестора, що поєднує регуляторно-захисний, фіскально-стимулюючий, цифрово-інфраструктурний, освітньо-поведінковий, продуктово-ринковий та відновлювально-інвестиційний компоненти.

Усі положення, що виносяться на захист, підтверджені власними емпіричними розрахунками автора, аналітикою та апробаційною практикою.

6. Теоретичне та практичне значення результатів дисертації.

Теоретичне значення одержаних результатів полягає у розвитку теоретико-методичних підходів щодо обґрунтування підходів до підвищення ефективності економічного механізму діяльності роздрібного інвестора на фондовому ринку в умовах цифровізації. Практичне значення результатів дисертаційного дослідження полягає у можливості використання запропонованих теоретико-методичних підходів і прикладних рекомендацій органами державного управління, регуляторами фінансового ринку, професійними учасниками ринку капіталу, освітніми установами, цифровими фінансовими платформами та бізнес-спільнотами під час розроблення програм розвитку роздрібного інвестування, підвищення фінансової інклюзії, удосконалення захисту інвесторів і формування внутрішньої інвестиційної бази України.

Розроблені у дисертації положення можуть бути застосовані при вдосконаленні нормативно-правового забезпечення ринку капіталу, проектуванні індивідуальних інвестиційних рахунків, створенні цифрових інвестиційних сервісів, формуванні освітніх програм для населення, розробленні брокерських аналітичних модулів, оцінюванні ефективності рішень та побудові інструментів фінансування повоєнного відновлення.

7. Використання результатів роботи. Практичне значення одержаних результатів підтверджується довідками:

- Міжнародна компанія «EXELE CAPITAL LIMITED»: застосовано розроблені в дисертації підходи до оцінювання цінової динаміки, торговельних обсягів і параметрів виконання операцій під час внутрішнього тестування алгоритмічних підходів до управління активами та аналітичного супроводу прийняття рішень на міжнародних фондових ринках (довідка №0909/25 від 09.09.2025 р.);

- ТОВ «Реалголд»: використані наукові результати дослідження здобувача у частині внутрішнього фінансово-аналітичного забезпечення управлінських рішень для моніторингу ринкових умов, аналізу інструментів українського ринку цінних паперів та оцінювання можливостей розміщення тимчасових вільних коштів з урахуванням вимог ліквідності та фінансової стійкості (довідка №0909/25 від 12.02.2026 р.).

- ТОВ «ЕЛІТ ДЕКОР»: застосовано запропоновані автором методичні положення щодо врахування поведінкових аспектів функціонування фондового ринку. Практичне значення мають рекомендації щодо порівняльного аналізу окремих інструментів українського ринку цінних паперів, зокрема ОВДП, акцій, корпоративних облігацій та інших доступних фінансових інструментів (довідка №22/04 від 22.04.2026 р.);

- ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК»: використані результати досліджень здобувача у процесі викладання дисциплін «Фінансовий трейдинг» та «Фінансова економетрика», а саме: інструментарій оцінювання ефективності діяльності роздрібного інвестора, що доповнює класичні показники дохідності та ризику розширеним показником ROI* та методичний підхід до управління ризиками і дохідністю портфеля роздрібного інвестора шляхом формування адаптивної моделі (довідка №3/1 від 13.01.2026 р.).

8. Особиста участь автора в одержанні наукових і практичних результатів, що викладені в дисертаційній роботі.

Дисертаційна робота виконана на кафедрі економіки та фінансів Вищого навчального закладу «Університет економіки та права «КРОК». Науковий керівник доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри економіки та фінансів ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК» Румик Ігор Іванович.

Розглянувши звіт подібності щодо перевірки на плагіат, рецензенти дійшли висновку, що дисертаційна робота Земцова Сергія Борисовича є результатом самостійних досліджень здобувача і не містить елементів плагіату та запозичень. Використані ідеї, результати і тексти інших авторів мають посилання на відповідне джерело.

Дисертація характеризується єдністю змісту та відповідає діючим вимогам щодо її оформлення.

9. Перелік публікацій за темою дисертації та особистий внесок автора. Основні положення та результати дисертаційного дослідження опубліковані у 10 наукових працях загальним обсягом 4,46 др. арк., з них особисто автору належить 3,86 др. арк., у тому числі 4 статті у наукових фахових виданнях України, 1 стаття у міжнародному науковому виданні, 5 публікацій за матеріалами науково-практичних конференцій.

Публікації, в яких опубліковані основні наукові результати дисертації:

1. Румик, І., & Земцов, С. (2024). ЕКОНОМІЧНІ ЗАСАДИ ПРИЙНЯТТЯ РІШЕНЬ РОЗДРІБНИМИ ІНВЕТОРАМИ НА ФОНДОВОМУ РИНКУ. *Вчені записки Університету «КРОК»*, 3(75), 11-20. <https://doi.org/10.31732/2663-2209-2024-75-11-20> (особистий внесок автора полягає в обґрунтуванні механізму автоматизації фінансово-інвестиційних операцій за допомогою роботизованих алгоритмів фондового ринку шляхом підключення їх до брокерського рахунку) (0,63 др. арк., з яких автору належать 0,31 др. арк.)

2. Земцов, С. (2025). МЕТОДИКА ІДЕНТИФІКАЦІЇ ТА ЕКОНОМІЧНОЇ ОБРОБКИ ЗНАЧНИХ ОБСЯГІВ ОРДЕРІВ ЯК ІНСТРУМЕНТ ПІДТРИМКИ ПРИЙНЯТТЯ РІШЕНЬ РОЗДРІБНИМ ІНВЕТОРОМ НА ФОНДОВОМУ РИНКУ. *Актуальні проблеми сталого розвитку*, 2(8), 388-398. [https://doi.org/10.60022/2\(8\)-49S](https://doi.org/10.60022/2(8)-49S) (0,81 др. арк.)

3. Ziemtsov, S. (2025). COMPARATIVE ANALYSIS OF RETAIL INVESTING: FROM NSA AND AFG TO THE PROSPECTS OF CREATING SIMILAR ASSOCIATIONS IN UKRAINE. *Economic Forum*, 15(4), 81-93. <https://doi.org/10.62763/ef/4.2025.81> (0,81 др. арк.)

4. Земцов, С.Б. (2026). СТРУКТУРНО-ЛОГІЧНА МОДЕЛЬ МЕХАНІЗМУ ІНВЕСТУВАННЯ РОЗДРІБНИХ ІНВЕСТОРІВ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ. *Актуальні проблеми сталого розвитку*, 3(1), 299-306. [https://doi.org/10.60022/3\(1\)-37S](https://doi.org/10.60022/3(1)-37S) (0,5 др. арк.)

Наукові праці, які засвідчують апробацію матеріалів дисертації:

5. Земцов, С. (2024). Штучний інтелект та роздрібний інвестор на фондовому ринку: новітній вимір. *Держава, регіони, підприємництво: інформаційні, суспільно-правові, соціально-економічні аспекти розвитку*: VI Міжнародна конференція (Київ, 5-6 грудня 2024 р.). Київ: ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК», 2024. URL: <https://conf.krok.edu.ua/SRE/SRE-2024/paper/view/2657> (0,2 др. арк.).

6. Земцов, С. (2025). Зростання впливу роздрібного інвестора в сучасних умовах: ключові чинники. *Держава, регіони, підприємництво: інформаційні, суспільно-правові, соціально-економічні аспекти розвитку*: VII Міжнародна конференція (Київ, 2025 р.). Київ: ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК», 2025. URL: <https://conf.krok.edu.ua/SRE/SRE-2025/paper/view/3252> (0,37 др. арк.).

7. Земцов, С.Б. (2026). Імплементатії європейських стандартів MIFID II у національне законодавство для підвищення ефективності діяльності роздрібних інвесторів на фондовому ринку. *Імперативи економічного зростання в контексті реалізації Глобальних цілей сталого розвитку* : матеріали VII Міжнародної науково-практичної Інтернет-конференції (30 квітня 2026 р., м. Київ) / ред. : [Т.Є. Беялов, Т.М. Власюк, А.О. Касич, О.С. Євсейцева, І.О. Тарасенко, Ю.В. Оніщик, П.В. Пузирьова]. Київ : КНУТД, 2026. 606-608. URL: <https://er.knutd.edu.ua/handle/123456789/33857> (0,2 др. арк.).

8. Земцов, С.Б. (2026). Портфельне інвестування роздрібних інвесторів на фондовому ринку України в умовах цифровізації: можливості та обмеження. *Фінансові інструменти сталого розвитку економіки* : матер. 8-ої міжнар. наук.-практ. конференції (Чернівці, 16 квітня 2026 р.). Чернівці : Чернівецьк. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2026. 426-428. URL: https://archer.chnu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/14424/2026_Conference_%20Chernivtsi_compressed.pdf?sequence=1&isAllowed=y (0,19 др. арк.).

9. Земцов, С. (2026). Вибір інструментів доступу до криптоактивів та їх вплив на диверсифікацію портфеля роздрібногo інвестора. *Сучасні інформаційні технології та системи в управлінні* : Зб. матеріалів VII Міжнар. наук.-практ. конф. молодих вчених, аспірантів і студентів (Київ, 28-29 квітня 2026 р.). Київ : КНЕУ, 2026. 274-276. URL: <https://drive.google.com/file/d/19dd47KHOOOWwFi6b6zNMEw8rFIFWF6LG> (0,19 др. арк.).

Наукові праці, які додатково відображають наукові результати дисертації:

10. Kuzminsky, V., & Ziemtsov, S. (2024). ECONOMIC ASSESSMENT OF THE ACTIVITY OF RETAIL INVESTORS ON THE STOCK MARKET. *Economics, Finance and Management Review*, 3(19), 45-53. <https://doi.org/10.36690/2674-5208-2024-3-45-53> (особистий внесок автора полягає у визначенні алгоритму розробки інвестиційних цілей перед початком інвестиційної діяльності на фондовому ринку та адаптації інвестиційних стратегій до них) (0,56 др. арк., з яких автору належать 0,28 др. арк.)

Усі наукові положення, висновки і рекомендації одержані автором особисто. Результати дисертації опубліковано в повному обсязі.

ВВАЖАТИ, що дисертаційна робота Земцова Сергія Борисовича на тему: «Економічний механізм діяльності роздрібногo інвестора на фондовому ринку в умовах цифровізації», яка подана на здобуття ступеня доктора філософії, за своїм науковим рівнем та практичною цінністю, змістом та оформленням повністю відповідає вимогам пп. 5, 6, 7, 8, 9 «Порядку присудження ступеня

доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44 та відповідає вимогам освітньо-наукової програми «Економіка» ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК» зі спеціальності 051 Економіка.

РЕКОМЕНДУВАТИ:

Аналіз результатів презентації та їх обговорення на засіданні кафедри економіки та фінансів свідчить, що наукові положення та висновки, що представлені у дисертаційній роботі Земцова Сергія Борисовича, повністю відповідають вимогам освітньо-наукової програми підготовки докторів філософії за спеціальністю 051 «Економіка». Отримані результати вирізняються науковою новизною порівняно з наявними теоретико-методичними розробками у сфері економіки, містять обґрунтовані авторські положення та пропозиції, що мають прикладну спрямованість і орієнтовані на вирішення актуальних завдань підвищення ефективності діяльності роздрібних інвесторів на фондовому ринку. Робота має самостійний, цілісний характер, вирішує важливе науково-практичне завдання і становить вагомий внесок у розвиток економічної науки.

У зв'язку з цим, дисертація Земцова Сергія Борисовича на тему «Економічний механізм діяльності роздрібного інвестора на фондовому ринку в умовах цифровізації» може бути рекомендована до захисту у разовій спеціалізованій вченій раді Університету економіки та права «КРОК» на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 051 «Економіка» галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки».

**Головуючий на засіданні кафедри
економіки та фінансів
Вищого навчального закладу
«Університет економіки та права «КРОК»
кандидат економічних наук, доцент**

« ___ » _____ 2026 р.

Світлана ПЛЕТЕНЕЦЬКА
Директор департаменту докторів Вищого навчального закладу
Університет економіки та права «КРОК»

Олександр ПАЛАНЮК
20 р.